

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/129/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202381
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618202381.4

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú Ivanu T., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom W. Ú. XX/X, A. T., okres Liptovský Mikuláš, t. č. v pestúnskej starostlivosti Y. A. Ď. S., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. Ú. XX/X, A. T., okres Liptovský Mikuláš, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 1784/30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov: neb. matky K. N., nar. XX. X. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, a neb. otca R. T., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, v konaní o návrhu Y. A. Ď. S., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom W. Ú. XX/X, A.U. T., okres Liptovský Mikuláš, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **s a z a m i e t a.**

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka podala na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 28. 8. 2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým žiada, aby ju súd určil za poručníčku maloletej K. T., nar. XX. X. XXXX. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 1P/298/2010-51 zo dňa 2. 5. 2011, právoplatným dňa 28. 7. 2011 bola maloletá zverená do jej pestúnskej starostlivosti. Maloletá bola umiestnená v Detskom domove Hnúšťa, kde navrhovateľka bola riaditeľkou domova. Matka neprejavovala o maloletú záujem, neskoro sa dozvedeli o jej smrti v zahraničí. Navrhovateľka uviedla, že maloletá je v jej domácnosti spokojná, volá ju mama. Spolu s jej manželom žijú v rodinnom dome v A. T. S manželom má maloletá vytvorený pekný vzťah, ako aj s celou ich rodinou. Maloletá má v dome svoju vlastnú izbu zariadenú podľa jej potrieb. Dieťa s ustanovením navrhovateľky za jeho poručníčku súhlasí, rovnako aj manžel navrhovateľky.

2. Dňa 31. 8. 2018 tunajší súd postúpil vec miestne príslušnému súdu - Okresnému súdu Rimavská Sobota, ktorý naposledy rozhodoval vo veci starostlivosti o maloleté dieťa. Okresný súd Rimavská Sobota uznesením č. k. 7P/132/2018-28 zo dňa 20. 9. 2018 preniesol miestnu príslušnosť na Okresný súd Liptovský Mikuláš.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa Čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 56 ods. 1 ZR, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

4. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP vo veci osobnej starostlivosti o maloletého. Podľa tohto ustanovenia môže súd neodkladným opatrením nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto

uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v pestúnskej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka sa však neodkladným opatrením domáha určenia poručníka maloletému dieťaťu. Vzhľadom na uvedené súd pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi účastníkmi. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na jeho účel a podstatu je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa. Osvedčovanie znamená, že súd z obsahu návrhu a predložených listinných dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie.

5. Zo spisu mal súd preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 1P/298/2010 - 51 zo dňa 2. 5. 2011, právoplatným dňa 28. 7. 2011, bola maloletá K. T., nar. XX. X. XXXX zverená do pestúnskej starostlivosti Y. A. Ď. S., nar. XX. X. XXXX. Od roku 2015 býva navrhovateľka (pestúnka) spolu so svojím manželom a maloletou v rodinnom dome v A. T., o maloleté dieťa sa riadne stará. Situácia maloletého dieťaťa je tak dlhodobo stabilizovaná. Súd vyhodnotením všetkých skutočností dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia - ustanovenie poručníka maloletej. Pri nariadení neodkladného opatrenia je rozhodujúce osvedčiť skutočnosť, že sú ohrozené pomery maloletého dieťaťa. Navrhovateľka osvedčila existenciu právneho vzťahu účastníkov konania, ale neosvedčila skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú bezodkladnú úpravu pomerov. Súd je toho názoru, že v danom prípade nevznikla potreba nariadenia neodkladného opatrenia, preto v súlade s § 328 ods. 1 CSP návrh v celom rozsahu zamietol.

6. Na záver súd uvádza, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia posúdil podľa obsahu ako návrh na ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu (§ 124 ods. 1 CSP). Súd bude ďalej vo veci samej konať, lebo maloletá nemá po smrti rodičov zákonného zástupcu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).